

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 95/2013-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť Ing. J. J., zastúpenej advokátkou JUDr. Dášou Komkovou, Advokátska kancelária, Hlavná 27, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Cb 1052/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Cb 1052/99 p o r u š i l základné právo Ing. J. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ing. J. J. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré j e Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ing. J. J. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 489,06 € (slovom štyristoosemdesiatdeväť eur a šesť centov), ktoré j e Okresný súd Košice II

p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokátky JUDr. Dáše Komkovej, Advokátska kancelária, Hlavná 27, Prešov, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 95/2013-8 zo 7. februára 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. J. J. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Cb 1052/99 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynul chronologický prehľad niektorých úkonov vykonaných v napadnutom konaní, ako aj tieto podstatné skutočnosti:

«Na Okresnom súde Košice II sa v konaní pod sp. zn. 37 Cb 1052/99 vedie súdny spor vo veci mňa, sťažovateľky, ako právnej nástupkyne navrhovateľa O., zast. Ing. I. J.(...), proti odporcovi HASKO, spol. s r. o., Ul. Pražská č. 4, 040 01 Košice(...), predmetom ktorého je zaplatenie sumy 572,01 Eur (17.232,30 Sk) s prísl.

Návrh zo strany môjho právneho predchodcu, ako navrhovateľa, bol podaný dňa 19. 1. 1999. Na návrh môjho právneho predchodcu rozhodol súd vo veci platobným rozkazom dňa 6. 4. 1999, vydaným pod sp. zn. 1 Rob 238/99-11.

Účinkom včas podaného odporu zo strany odporcu bol platobný rozkaz zrušený. (...)

(...)ja, sťažovateľka mám za to, že postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Cb 1052/99 bolo porušené moje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pretože od začiatku súdneho konania, podania návrhu zo strany navrhovateľa, teda môjho právneho predchodcu, uplynula doba viac ako 13 rokov, pričom vec do dnešného dňa nie je právoplatne skončená.

Podľa môjho názoru v prejednávanej veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn.: 37 Cb 1052/99 sa po skutkovej a právnej stránke nejedná o náročnú vec a na prerokovanie a platné rozhodnutie takéhoto sporu nie je potrebný takýto dlhý časový úsek a neprimeraný čas, t. j. vec sa už prejednáva viac ako trinásť rokov. (...)

V prejednávanej veci podľa môjho názoru sa nejedná o právnu zložitosť a náročnosť sporu, resp. ani právna zložitosť sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce, nedokonalým poznaním obsahu samotnej podstaty veci, odbornou nepripravenosťou na pojednávanie, neodborným využitím času určeného na pojednávanie, neodborným vedením jednotlivých pojednávaní a nariadovaním dokazovania bez náležitého zistenia procesne významných skutočností pre toto dokazovanie (I. ÚS 47/96).

Pri kritériu „správanie účastníkov“ mám za to, že taktiež nie je možné ustáliť, aby v tomto konaní došlo k zbytočným prieťahom v dôsledku správania sa sťažovateľky, resp. jej právneho predchodcu.

Pri posudzovaní posledného kritéria, ktorým je postup samotného okresného súdu, je potrebné poukázať, že súd v období od podania návrhu zo strany navrhovateľa do vyhlásenia rozsudku zo dňa 1. 10. 2002, ako aj od zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 2Cob 76/03-87, zo dňa 30. 1. 2004 do súčasnej doby nekonal dostatočne aktívne a sústredene a svojou neefektívnou činnosťou spôsobil zbytočné prieťahy v namietanom konaní, čo má za následok porušenie základného práva uvedeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. (...)

Takáto zdlhavosť konania v princípe predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate. (...)

Ja, sťažovateľka sa domáham priznania finančného zadostučinenia, ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch v sume 40.000 Eur, a to z dôvodov, že porušenie môjho základného práva a slobody už nie je možné napraviť, ako aj v spôsobení ujmy spočívajúcej v dlhoročných pocitoch neistoty a úzkosti spojených s neprimerane dlhotrvajúcim stavom právnej neistoty (I. ÚS 15/02).

Takýmto zdĺhavým a nezákonným rozhodovaním súdu I. stupňa, najmä jeho posledného rozhodnutia došlo ešte k prehĺbeniu mojich útrap tak psychických, ako aj ekonomických.

Okrem zaplatenia nemajetkovej ujmy uplatňujem si aj náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré vyčísľujem podľa § 11 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.(...)

Po začatí konania sťažovateľka navrhuje, aby senát Ústavného súdu SR rozhodol nálezom

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn.: 37 Cb 1052/99 porušil základné právo Ing. J. J., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Ing. J. J. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 40.000 Eur(...), ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresnému súdu Košice II prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn.: 37 Cb 1052/99 konal bez zbytočných prietáhov.

4. Okresný súd Košice II je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia Ing. J. J., ktoré je povinný zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľky advokátke JUDr. Dáši Komkovej, Prešov, Hlavná 27, vo výške 323,50 Eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.(...)»

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. 1SprV/165/2013 z 22. marca 2013 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 19. apríla 2013.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Konanie na tunajšom súde bolo začaté na návrh žalobcu dňa 19. 1. 1999, kde žalobcom bol Ing. I. J., žalobca I. J. zomrel dňa 12. 10. 2004, túto skutočnosť však oznámila jeho právna zástupkyňa súdu až dňa 2. 12. 2008 a doklady preukazujúce právne nástupníctvo sťažovateľky Ing. J. J. boli súdu doručené až dňa 13. 9. 2010. Vo veci bolo

rozhodnuté na pojednávaní dňa 9. 10. 2012, spis sa z dôvodu odvolania od 4. 2. 2013 nachádza na Krajskom súde v Košiciach.

S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že k ujme na právach sťažovateľky mohlo postupom tunajšieho súdu dôjsť najskôr od 14. 9. 2010, v súčasnosti je ale vo veci rozhodnuté. (...)

V zmysle § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho. (...)“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom podaní k vyjadreniu okresného súdu uviedla najmä, že:

„(...) nemožno sa stotožniť s vyjadrením účastníka konania v tom, že pôvodný žalobca Ing. I. J. zomrel v roku 2004 a túto skutočnosť sme oznámili súdu až v roku 2008. Pokiaľ by súd postupoval v zmysle zák. 757/2004 Z. z. pri organizácii rozvrhu práce, ako aj pri kontrolnej a revíznej činnosti, ako aj na poradách, by dospel k záveru, že skutočne nebol vytyčený termín pojednávania od roku 2004 bez ohľadu na skutočnosť, že účastníkovi konania zanikla spôsobilosť na právne úkony.

Včasným vytyčením termínu pojednávania by súd prerušil konanie do ukončenia dedičského konania po poručiteľovi, resp. po právnom predchodcovi mňa, sťažovateľky.

Podľa § 2 ods. 1, 2 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov, sudca je predstaviteľ súdnej moci. Právomoc súdu sudca vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prieťahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

K tomuto postoj čl. 144 Ústavy SR výslovne sudcovi priznáva nezávislosť pri výkone jeho funkcie.

V zmysle zák. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva, že predseda súdu, resp. podpredsedovia súdu nie sú nadriadení sudcu a ani sudca nie je voči nim podriadeným.

Podľa zák. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prietáhov, vždy upozorniť predsedu súdu na neprimeraný počet pridelených vecí, ak zjavne hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prietáhov (§ 30 cit. zák.). (...)“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, ktorý bol ústavnému súdu doručený 13. januára 2014, ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Cb 1052/99:

Dňa 19. januára 1999 podal právny predchodca sťažovateľky – Ing. I. J., ktorý podnikal v rámci združenia pod obchodným názvom O. (ďalej aj „navrhovateľ“), na okresnom súde proti spoločnosti HASKO, spol. s r. o., Pražská 4, Košice (ďalej len „odporca“), návrh „na zaplatenie 17.232.30 Sk a prísl.“.

Dňa 3. februára 1999 okresný súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdnych poplatkov.

Dňa 18. marca 1999 navrhovateľ uhradil súdny poplatok.

Dňa 6. apríla 1999 okresný súd vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 1 Rob 238/99-11.

Dňa 23. apríla 1999 odporca podal proti uvedenému platobnému rozkazu odpor.

Dňa 6. mája 1999 súd vyzval odporcu, aby uhradil súdny poplatok za podaný odpor a aby zaslal ešte jeden opis odporu.

Dňa 29. mája 1999 odporca uhradil súdny poplatok za odpor a reagoval na výzvu súdu.

Dňa 15. júna 1999 súd vyzval navrhovateľa, aby sa vyjadril k odporu.

Dňa 28. júna 1999 sa navrhovateľ písomne vyjadril k odporu.

Dňa 12. júna 2000 súd vyzval navrhovateľa, aby v stanovenej lehote predložil zmluvu o združení, ktorou bol založený O.

Dňa 25. augusta 2000 súd urgovoal navrhovateľa na predloženie uvedenej zmluvy o združení.

Dňa 27. septembra 2000 navrhovateľ predložil súdu požadovanú zmluvu o združení.

Dňa 13. decembra 2001 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 5. február 2002.

Dňa 17. decembra 2001 súd vyzval navrhovateľa, aby predložil listinný dôkaz o dodaní tovaru odporcovi.

Dňa 5. februára 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 12. marec 2002.

Dňa 12. marca 2002 bolo pojednávanie odročené na neurčito „z dôvodu práce neschopnosti predsedkyne senátu“.

Dňa 15. marca 2002 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 30. apríl 2002.

Dňa 30. apríla 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 11. jún 2002.

Dňa 11. júna 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. september 2002.

Dňa 15. augusta 2002 právna zástupkyňa navrhovateľa ospravedlnila svoju neúčast' na nastávajúcom pojednávaní.

Dňa 3. septembra 2002 bolo pojednávanie odročené na 1. október 2002. Právna zástupkyňa navrhovateľa bola vyzvaná na predloženie listinného dôkazu.

Dňa 1. októbra 2002 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd rozsudkom č. k. 37 Cb 1052/99-64 žalobný návrh zamietol.

Dňa 30. decembra 2002 navrhovateľ podal proti uvedenému rozsudku odvolanie.

Dňa 7. februára 2003 navrhovateľ podrobne odôvodnil svoje odvolanie.

Dňa 14. februára 2003 súd zaslal odvolanie odporcovi na vyjadrenie a súčasne uznesením č. k. 37 Cb 1052/99-74 vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku z odvolania.

Dňa 10. apríla 2003 navrhovateľ podal „odvolanie“ proti uzneseniu okresného súdu č. k. 37 Cb 1052/99-74 a zároveň požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku.

Dňa 29. mája 2003 sa odporca vyjadril k odvolaniu navrhovateľa.

Dňa 4. júla 2003 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaniach navrhovateľa.

Dňa 8. septembra 2003 okresný súd uznesením č. k. 37 Cb 1052/99-85 priznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 30. januára 2004 krajský súd uznesením č. k. 2 Cob 76/03-87 zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a uznesením č. k. 2 Cob 77/03-89 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 37 Cb 1052/99-74.

Dňa 19. apríla 2004 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 20. februára 2004 súd zaslal účastníkom konania uvedené rozhodnutie krajského súdu.

Dňa 19. septembra 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 2. december 2008.

Dňa 2. decembra 2008 právna zástupkyňa navrhovateľa ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní, pričom v jednom svojom ospravedlnení uviedla, že pojednávanie navrhuje odročiť *„vzhľadom na skutočnosť, že po smrti pôvodného navrhovateľa pána Ing. J. je obtiažnejšie zistiť z účtovných dokladov záznamy o výkone motorového vozidla“*. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 18. marca 2009 právna zástupkyňa navrhovateľa navrhla predvolať a vypočuť vo veci svedka.

Dňa 7. augusta 2009 súd vyzval právnu zástupkyňu navrhovateľa na zaslanie listinného dôkazu (záznamu o prevádzke vozidla).

Dňa 27. októbra 2009 právna zástupkyňa navrhovateľa oznámila súdu, že *„s poukazom na úmrtie navrhovateľa nie je možné v súčasnej dobe zadovážiť záznam o prevádzke motorového vozidla“*.

Dňa 5. augusta 2010 súd vyzval právnu zástupkyňu navrhovateľa, aby lehote 30 dní zaslala *„osvedčenie o prejednaní dedičstva po nebohom navrhovateľovi“*.

Dňa 13. septembra 2010 sťažovateľka doručila súdu dedičské rozhodnutie po neb. navrhovateľovi – Ing. I. J. (zomr. 12. októbra 2004), č. k. 14 D 429/2004-325 z 21. marca 2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2006.

Dňa 11. januára 2012 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28. február 2012.

Dňa 28. februára 2012 bolo pojednávanie odročené na 12. jún 2012, pretože právna zástupkyňa navrhovateľa ospravedlnila svoju neúčast' na tomto pojednávaní.

Dňa 10. mája 2012 bola právna zástupkyňa navrhovateľa vyzvaná súdom na predloženie splnomocnenia od dedičov už neb. navrhovateľa.

Dňa 12. júna 2012 bolo pojednávanie odročené „z dôvodu mimoriadnej udalosti na súde“ na 9. október 2012.

Dňa 9. októbra 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd rozsudkom č. k. 37 Cb 1052/99-124 žalobný návrh zamietol.

Dňa 3. decembra 2012 sťažovateľka podala proti uvedenému rozsudku odvolanie.

Dňa 7. januára 2013 bolo odvolanie sťažovateľky zaslané odporcovi na vyjadrenie.

Dňa 4. februára 2013 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky.

Dňa 27. septembra 2013 krajský súd rozsudkom č. k. 2 Cob 27/2013-149 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

Dňa 28. októbra 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 13. novembra 2013 rozsudok okresného súdu č. k. 37 Cb 1052/99-124 nadobudol právoplatnosť.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Cb 1052/99 došlo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania (ako na to bude poukázané v bode III/3 tohto rozhodnutia) nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci treba poukázať predovšetkým na to, že, ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva (pozri bod II tohto nálezu), k predĺženiu napadnutého konania prispela aj samotná sťažovateľka najmä tým, že nebola súčinnosťná v napadnutom konaní, keďže dedičské rozhodnutie po pôvodnom navrhovateľovi bolo okresnému súdu doručené až 13. septembra 2010 napriek tomu, že právoplatnosť nadobudlo už 13. apríla 2006. Na uvedené správanie sťažovateľky nemohol ústavný súd neprihliadnuť pri úvahe o priznaní výšky finančného zadost'učinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie posudzovaného konania trinásť rokov iba na súde prvého stupňa (od 19. januára 1999 až do vydania rozhodnutia z 9. októbra 2012) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané, a to aj v tom prípade, ak sa odhliadne od toho, že spis sa v tomto období nachádzal osem mesiacov na odvolacom súde a dokonca aj v tom prípade, ak sa odpočíta šesťročné obdobie od úmrtia pôvodného navrhovateľa (12. októbra 2004) až po doručenie právoplatného dedičského rozhodnutia okresnému súdu (13. septembra 2010). Na predloženie uvedeného relevantného dedičského rozhodnutia okresný súd vyzval sťažovateľku iba 5. augusta 2010, pričom už najneskôr 2. decembra 2008 mohol získať z podania právnej zástupkyne sťažovateľky informáciu o úmrtí pôvodného navrhovateľa. Okrem uvedeného obdobia bol okresný súd v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov opakovane nečinný od 28. júna 1999 do 12. júna 2000 (jeden rok), od 27. septembra 2000 do 13. decembra 2001 (jeden rok a dva mesiace) a od 20. februára 2004 do 12. októbra 2004 (osem mesiacov). Na okresnom súde, teda minimálne štyri a pol roka nebol vykonaný žiadny alebo žiadny efektívny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas napadnutého súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti, bez zbytočných priet'ahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 9. októbra 2012 bol v predmetnej veci na okresnom súde vyhlásený rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 40 000 €, „a to z dôvodov, že porušenie môjho základného práva a slobody už nie je možné napraviť, ako aj v spôsobe ujmy spočívajúcej v dlhoročných pocitoch neistoty a úzkosti spojených s neprimerane dlhotrvajúcim stavom právnej neistoty“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku, preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, ako aj na povahu veci (o zaplatenie 572,01 € s prísl.) považuje za primerané jej priznať v sume 1 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 9. júla 2012, spísanie ústavnej sťažnosti z 10. júla 2012 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 19. apríla 2013). Za dva úkony vykonané v roku 2012 patrí odmena v sume dvakrát po 127,16 € a režijný paušál v sume dvakrát po 7,63 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2013 patrí

odmena v sume 130,16 € a režijný paušál v sume 7,81 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 407,55 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 81,51 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 489,06 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2014